

[Lone Dybkjær]

stadig hurtigere – indebærer. Kan vi overhovedet magte den omstilling og omskoling, der skal til, for at vi kan klare den ny teknologi uden stor arbejdsløshed undervejs, uden at der bliver stor overgang mellem det ene arbejde og det andet arbejde? Det er det, jeg synes det er vigtigt at arbejde med fremfor firkantet at sige: det skaber arbejdsløshed. Job forsvinder, og nye opstår, og det drejer sig om, at vi får en omskoling også til det. Man må sige, at på det private plan har f.eks. teknikere og økonomer inden for informationssektoren kunnet arbejde fremragende sammen, men jeg synes nok, at på det overordnede samfundsmæssige plan har vi ikke haft noget fornuftigt samarbejde mellem teknikere og økonomer og for den sags skyld andre faggrupper, derfor også de forslag af forskellig art om teknologinævn, teknologivurdering og den slags, der ligger i folketinget.

Det er jo netop, fordi vi har manglet disse sammenhænge, at vi ikke har kunnet få en lidt mere kvalificeret diskussion om, hvad det egentlig er, der skal til, når vi nu har denne stærke forandring i samfundet; for blot at sige, at der ikke er noget, der hedder teknologisk arbejdsløshed, er selvfølgelig også alt for firkantet. Derfor tror jeg, at vi i forbindelse med det videre arbejde her i folketinget har gavn af, at vi får lavet nogle forslag om, hvordan vi håndterer denne samfundsudvikling sammen med beskæftigelse-situationen, når vi indfører ny teknologi.

Så er der spørgsmålet om teknologi og ligestilling, og her synes jeg, man har fokuseret meget på spørgsmålet om det kønsopdelte. Jeg synes også, man skal fokusere på det jobopdelte, altså at nogle job bliver med krav om meget store kvalifikationer, og at andre job bliver med krav om meget få kvalifikationer. Det synes jeg er et reelt problem, og det er indtil videre også påstand mod påstand, fordi vi også her mangler nogle sammenhænge: hvad mener vi med, at jobbenes indhold bliver ringere eller ikke ringere? Det er ikke nok at sige, at ved, at man flytter f.eks. fra en skrivemaskine til en skærmterminal, så bliver ens job pludselig ringere, for det gør det ikke nødvendigvis. Jeg kan såmænd godt se i visse tilfælde, at det oven i købet kan blive morsommere, men det afhænger selvfølgelig af, hvordan man håndterer det. Så skægt har det jo ikke været at

skrive rapporter om ti gange. Det er den ene side af det.

Den anden side er så den kønsopdelte, og dér ved vi godt, at der ikke er nogen tvivl om, at der med teknologiens indførelse sker en social forandring, som hidtil har betydet, at kvinderne alt andet lige kommer til at stå dårligere, end de gjorde i en fase. Det tror jeg ikke der er nogen tvivl om, det er også det, vi ser i andre sammenhænge, og derfor er spørgsmålet, hvad vi kan gøre ved det. Da vil jeg godt medgive, uden at jeg på nuværende tidspunkt har lyst til at gå ind i en meget stor diskussion, at det er klart, at f.eks. den nedsatte arbejdstid er ganske afgørende for, at man får kvinderne ind i jobbene, fordi det alt andet lige vil få de familiemæssige sammenhænge til at virke bedre. Det stærkeste argument for en generelt nedsat arbejdstid er ligestillingen. Det, man så må diskutere, er selvfølgelig, hvordan den kan indføres, og af tidsmæssige grunde går jeg ikke ind i en debat om overenskomstforliget om arbejdstiden, men det er, fordi jeg meget gerne skulle til et andet møde.

Der er ingen som helst tvivl om, at en generelt nedsat arbejdstid er et stærkt argument i forbindelse med hele ligestillingssiden, fordi det er den, der virkelig vil gøre tingene noget mere familiemæssige og gøre, at kvinderne måske også vil gå ind i jobbene.

Så er der, sådan som også fru Jytte Andersen har været inde på, selvfølgelig uddannelsesspørgsmålet. Uden en større uddannelse får vi ikke kvinderne ind i andre job. Her synes jeg, vi står over for et reelt samfundsmæssigt kulturproblem. Hvordan får vi kvinderne til at interessere sig for andet end omsorgsarbejdet? Så meget mere tragisk er det, at de bliver ved med at uddanne sig til at passe børn, som de i øvrigt ikke vil føde, så de uddanner sig i virkeligheden til arbejdsløshed. Jeg synes, det er et reelt problem, hvordan vi får dem ind, hvordan vi motiverer dem til at tage noget andet arbejde. Det er ikke gjort med ligestillingen desværre, det er en meget større proces end den, og dér synes jeg, det er rigtigt, hvad fru Jytte Andersen siger, at uddannelse er en helt nødvendig forudsætning. Det er ikke en tilstrækkelig, men det er en nødvendig forudsætning. Så er det imidlertid også en nødvendig forudsætning, at man prøver at sluse dem over i nogle andre fag, og det er svært, for det er kul-